

ಡಾ.ಗಿರೀಶ ಕರ್ನಾಡರ 'ಒಡಕಲು ಬಿಂಬ' ಒಂದು ಒಳನೋಟ

ಡಾ.ಮುಮ್ಮಾಜ್‌ಬೇಗಂ ಗಂಗಾವತಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ಎಸ್.ಕೆ.ಎನ್.ಜಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಗಂಗಾವತಿ.
ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಪ್ಪಳ. ಮೊ:೯೯೮೬೬೬೬೦೨೫

ಡಾ. ಗಿರೀಶ ಕರ್ನಾಡರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಂಡ ಅದ್ಭುತ ನಾಟಕಕಾರರಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು. ಬರಹಗಾರ, ರಂಗಭೂಮಿ ತಜ್ಞ, ನಟ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಕ್ತಾರರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಯವದನ, ಯಯಾತಿ, ತುಫಲಕ್, ನಾಗಮಂಡಲ, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ, ತಲೆದಂಡ, ಅಂಜುಮಲ್ಲಗೆ, ಹಿಟ್ಟಿನ ಹುಂಜ, ಟಪ್ಪುವಿನ ಕನಸುಗಳು, ಕರ್ನಾಡರ ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಗಳು. ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದವರು ಕರ್ನಾಡರು. ಅವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ಪದ್ಮವಿಭೂಷ, ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಟಿ.ಪಿ.ಕೈಲಾಸಂ, ಸಂಸ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಗಿರೀಶ ಕರ್ನಾಡ, ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶಿಷ್ಟ ವಸ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ಕಲೆ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಂದಿದೆ. ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತುಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಗಿರೀಶ ಕರ್ನಾಡರು ತಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ಕೃತಿಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕಥಾವಸ್ತು ಜತೆಗೆ ಅದು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಅರ್ಥಪರಂಪರೆ ಸೂಕ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಡರ ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಮುರಿದು ಕಟ್ಟುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಡರು ತಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳ ಕಥಾ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದರ ಜತೆಗೆ ಇವರ ನಾಟಕಗಳು ಗಂಭೀರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಅಭಿನಯವೆಂದರೆ ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ದೂರವಿಟ್ಟಿದ್ದ ರಂಗಭೂಮಿ ಇಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ಸೆಳೆದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

“ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಘಟನೆಯ ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನವೋತ್ತರ ಮಾದರಿಗಳು ದೊರಕುವುದು ಕರ್ನಾಡರಲ್ಲ ಮಾತ್ರ. ಒಡಕಲು ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಡರು ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್ ನಂತರದ ಲಕಾನ್ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಆತ್ಮ' ವನ್ನು 'ಅನ್ಯ' ದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಲಕಾನ್‌ನ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕರ್ನಾಡರು ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.”^೧ ನವ್ಯರು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಗುಪ್ತ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಫ್ರಾಯ್ಡ್ ನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದರೂ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಇಂಥ ಸರಳೀಕರಣವನ್ನು ಮೀರುವ ಗುಣ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಡಕಲು ಬಿಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಅನ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂವಾದಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕಳೆದೊಂದು ದಶಕಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತರುಣ ನಾಟಕಕಾರರೊಂದಿಗೆ ಹಿರಿಯ ನಾಟಕಕಾರರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಡರು ಒಡಕಲು ಬಿಂಬ (೨೦೦೫) ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು. ಅಲ್ಲದೇ ಕರ್ನಾಡರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಮೊದಲ ನಾಟಕವು ಹೌದು. ಒಂದೆಡೆ ಒಡಕಲು ಬಿಂಬವನ್ನು ಯಾಕೆ ಬರೆದರೆಂದು ಕರ್ನಾಡರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಬಿಂಬದೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ವಸ್ತು ವಿಷಯ, ಆ ಕಲ್ಪನೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬರೆದೆ. ಅದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಬದುಕಿನ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ನಾಟಕ 'ಒಡಕಲು ಬಿಂಬ' ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಈ ನಾಟಕದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ದಕ್ಕುವಂಥವಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಪಾತ್ರವಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿರುವ ನಾಟಕವಿದು. ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕತೆಯ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಮರಳಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಸ್ತುವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದ ನಾಟಕವಿದು. ಕರ್ನಾಡರ ಬಹುತೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಾಮ'ವೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ನಾಡರು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ 'ಒಡಕಲು ಬಂಬ' ತುಂಬಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದು. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಮಕಾಲೀನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಕಾರ್ನಾಡರಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಯುಗ, ಕಲೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನಗಂಡಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಟಿಆರ್‌ಜಿನ್ ಸ್ತೂಡಿಯೋವನ್ನೇ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ. 'ಖುಜ ಖುಜಿ ೨೩ ೮ ಒಜುಜಿ' ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕರ್ತಗಾರ್ತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳಾ ನಾಯಕ ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ಟಿಲಿಫಿಲ್ಮ್ ಇನ್ನೇನು ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಲೇಖಕಿ ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ಆಕೆ ರೇಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ರೂಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಟಿ.ವಿ.ಯ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಆಕೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮೂಡುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದ ನಾಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಟಕದ ಕಥಾನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳಾ ನಾಯಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆಗೊಬ್ಬ ತಂಗಿ ಇದ್ದಳು ಅವಳೇ ಮಾಲಿನಿ. ಆಕೆ 'ಬೆನ್ನುಹುರಿಯ ಕೆಳಭಾಗ ನಿನ್ನೇಜ'ವಾದ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಾವಿನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕನ್ನು ಸವೆಸಿದ್ದು, ಸಾವಿನ ತಲ್ಲಣಗಳ ಅನುಭವ ಲೋಕವನ್ನು ಖುಜ ಖುಜಿ ೨೩ ೮ ಒಜುಜಿ ಕಾದಂಬರಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥಾವಸ್ತು ಸಹ ಹೌದು.

ಒಡಕಲು ಬಂಬ ನಾಟಕ ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾಷಾ ರಾಜಕೀಯ ಆಯಾಮ. ಮತ್ತೊಂದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಬಗೆದು ಜಾಗೃತ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ತಚೇತನಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಬಂಧಗಳ ಅನಾವರಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಯಾಮ.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿರುವುದು ಈ ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಏಕಮೇವ ಪಾತ್ರವಾದ ಮಂಜುಳಾ ನಾಯಕಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ನಾಡರು ಈ ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಸಜೀವ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಮಂಜುಳಾ ನಾಯಕ ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಅವಳು ಬರೆದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಂಚನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಸಂವಾದಿಸುವ ರೀತಿಯು ಹೌದು.

ಟಿ.ವಿ. ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಂಜುಳಾಳ ಬಂಬ ಸ್ವಂತ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅವಳ ಅಂತರಂಗದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ನಿಜವಾದ ಕರ್ತೃ ಅವಳ ತಂಗಿ ಮಾಲಿನಿ ಎಂದು. ಮಾಲಿನಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಗಂಡ ಪ್ರಮೋದನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಂಜುಳಾಗಿ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಅನಿಸಿದೆ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದಾಗಲು ನನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಅಂತ. ಆಗ ಬಂಬ ಅತ್ತ ಪಕ್ಕದ ಕೋನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಂಗಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಾ ಎಂದಾಗ ನಾವು ಮೂರು ಜನ ನರಳುತ್ತಾ ಬಾಳಿದೆವು. ಒಪ್ಪಿಕೊ ಬೇಕು. ಆ ಕುದಿತ ಕಳವಳ ಅದೇ ಕಾದಂಬರಿಯ ಜೀವಾಳವೆಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಘಟನೆಗಳು ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನಿ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಮೋದನ ಆತ್ಮಾನುಕಂಪನವೇ? ಮಾಲಿನಿ ಸಾವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಛಲದ ಬದುಕನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಬಗೆಯೇ? ಮಂಜುಳಾಳ ಅನುಮಾನ ಬದುಕೇ ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಆಶಯ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಿಗದೇ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಹಿ, ಸಿನೆಮಾ, ರೇಡಿಯೋ, ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆತ್ಮ ಸಂವಾದದ ತಂತ್ರಗಳು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಿರೂಪಣಾ ವಿಧಾನ ಹಳೆಯದು, ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಗತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಪಾತ್ರಗಳ ಒಳತುಡಿತ ತಳಮಳ, ಸಣ್ಣತನಗಳು, ತ್ಯಾಗ ಹೀಗೆ ಅಂತರಂಗದ ಮಾತುಕತೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಈ ನಾಟಕದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಕ್ಕೂ ಉತ್ತರಾರ್ಧಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಮಂಜುಳಾ ನಾಯಕ ಜಗತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದ್ದಾಳೋ ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ಅದಲ್ಲ. ಅವಳ ತಂಗಿ ಮಾಲಿನಿ ನೋಡುಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದ್ದಾಳೋ ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ ಈ ಬಗೆಯ ವೈರುಧ್ಯವೇ ಈ ನಾಟಕದ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ಸು ಕೂಡ ಹೌದು.

ಒಂದು ಕೃತಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಪ್ತವಾದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಂಜುಳಾ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಆಪ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಚ್ಚರಿಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಮನುಷ್ಯನ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ ತೋರಿಸುವುದು ಲೇಖಕರ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಟಕದ ಕೊನೆಗೆ ಬಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃತಿ ರಚನೆ ಒಬ್ಬರದ್ದು, ಕೀರ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರದ್ದು ಆದಾಗ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ ಮಾಲಿನಿ ಸತ್ತು ಬದುಕುತ್ತಾಳೆ. ಕಾದಂಬರಿ ಮುಖೇನ ಕೃತಿ ಹುಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಂಜುಳಾ ಬದುಕುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಮನೋಭಾವದ ತೋಳಲಾಟವನ್ನು ಬಂಬ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಾಡರು ಹೆಣೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇದು "ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಿಂಬವಾಗಿ ಬಂದದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯ್ತು ಅಲ್ಲೇನು? ನಾನು ಹೀಗೆ ನಿನ್ನ ಹೊರಗಡೆ ಕೂತು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಒಣಗಿಹೋದ ರಿಷಿಡುಯಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಒಳಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಾಡುತ್ತಾ ನಾನೊಮ್ಮೆ ಹೊರಹೋಗಿ, ನೀನೊಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಪರಸ್ಪರರನ್ನ ಕೆಳಗೆ ತುಳಿತಾ ಇರತಿದ್ದೇವು ಹೊರತು ಹೀಗೆ ಆರಾಮಾಗಿ ಕೂತು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯಲಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ" ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಾಡರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನು ಕುದ್ದು ಸಾಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ತನ್ನೊಳಗಿನ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗಿನ ಸಂವಾದ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೋಳಗಾಗದೇ ಕೂಲಂಕುಶ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮಾಲಿನಿ ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಘತ್ಯ, ಸಾಂದ್ರತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಭಾವನೆಗಳ ಸಂಘರ್ಷ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸುವಂತೆ ಬಂದದ್ದು ಆಕೆಯ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅತ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರ ಮಂಜುಳಾದ್ದೆ ಅನ್ನೊದರಲ್ಲ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಅತ್ತಿಗೆ "ಒಬ್ಬ ಕುತ್ತ ಬುದ್ಧಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಸೊಂಕು ಇಲ್ಲದೇ ಮೆರೆದಾಡುವ ಡಾಂಭಕ ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದೆ ಈರ್ಷ್ಯೆಯಿಂದ ಉರಿಯುವ ಕುಟಲೆ, ತಂಗಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕಟುಕಿ ಮಾಲಿನಿಯ ಪಾತ್ರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ರಂಜಿತ ವರ್ಣನೆಗಳಿಲ್ಲ, ಆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಆದ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಳು. ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ ಹಾಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಏನನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಹಾಗಿರಲ್ಲ "ಓ ಮಂಜುಳಾಳ ಬಿಂಬ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯ ಏಳನಾಯಕಿಯಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಭಾಷಣೆ "ಈ ಹೆಳವಿಯನ್ನ ನಾನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ದ್ವೇಷಿಸಿದ್ದೆ. ಆಕೆ ಹುಟ್ಟು ನನ್ನ ವೈರಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ನಾನು ಆಕೆ ಸಾಯೋ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಅವಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹುರಿದದ್ದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಆಕೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಬೇಟೆಗಾರ್ತಿಯ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಳು, ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಳು. ಈ ಸಲನೂ ಆಕೆಯ ಕೈಯೊ ಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ಸತ್ತ ಮೇಲೂ ಚಿತೆಯ ಆಚೆಯಿಂದ ಮಾಲಿನಿ ಪ್ರಲೋಭನೆ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಸುಂದರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕು ಅಕ್ಕ, ಸುಟ್ಟು ಬಿಡು ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲೇ ಕೀಳಾಗತಿದ್ದೆ, ಕ್ಷುದ್ರಾಗತಿದ್ದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಅತ್ತಿಗೆ ಯಾರು ಅನ್ನೊದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೆಗೆಪಾಟಲಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ ! ಅದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಲೇಖಕಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿಪಲ್ಲವೆಯಾಗಿ ಅಮರತ್ವ ಪಡೆತಿದ್ದೆ. ಒಟ್ಟು ಆಕೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಗೆಲ್ಲಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಕನಸ್ಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದಿರದಂಥಾ ಒಂದು ಹೊಂಚು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೇ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ನನಗೊಂದು ಅನುಕೂಲವಿತ್ತು ಆಕೆ ಸತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದೆ, ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕೊನೆಗೂ ನಾನೇ ಗೆದ್ದೇ ಎಂದಾಗ, ಬಿಂಬ ಚಿಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆದರೂ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಅವಳೇ ಗೆದ್ದಳೇನೋ" ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಾಡರು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ತಾಕಲಾಟಗಳನ್ನು, ನಗರೀಕರಣದ ಬದುಕಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಶಿಥಿಲತೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯತ್ತ ಹೊರಳಾಟದ ಕನಲಕೆಯನ್ನು ಬಿಂಬ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳ ಸಂಕೇತಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ನಾಡರೂ ವಾಸ್ತವದ ಮುಖವಾಡದ ಬದುಕಿಗೂ, ಅಂತರಂಗದ ಸಾಕ್ಷಿಗೆ ವಂಚನೆಯ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಯಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖವಾಡ ಎಂದೂ ನೈಜತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೈಜತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯ ಮುಖವಾಡದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಖವಾಡದ ಮಂಜುಳಾ ನೈಜತೆಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಮಾಲಿನಿ ಕೊನೆಗೆ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಎಂಬ ನೈಜತೆಯ ಆಶಯವನ್ನು ಒಡಕಲು ಬಿಂಬ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ನಾಡರ ನಾಟಕಗಳು ಯಾಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ, ಕಾವ್ಯ, ಜಾನಪದಗಳಿಂದ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು ಅಂತಹ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೂ ದೇವ ಮಾನವರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕಾರಣ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕತೆಗಳನ್ನು ಯತಾವತ್ತಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಾತ್ವಿಕತೆಗೆ ಆಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ತಾತ್ವಿಕತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತಾತ್ವಿಕ ಅರಿವು ಅಗಾಧವಾದುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಅಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣದ ಹಂಬಲ, ಅಸ್ಥಿತತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಹಿಂಸೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ, ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಇವು ಕಾರ್ನಾಡರ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಾಧರಿಸಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ನಾಟಕಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿವೆ

ಕಾರ್ನಾಡರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಈ ನಾಟಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯ ಗಾರುಡಿಗತನವನ್ನು ಕಾರ್ನಾಡ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ತಂಗಿ ಮಾಲಿನಿ ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಕನೊಳಗೆ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಕ್ಕನೊಂದಿಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಕ್ಕ ಮಂಜುಳಾ ತನ್ನ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಅಕ್ಕನಲ್ಲಿ ತಂಗಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯುವ ವೈರುಧ್ಯಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ರೂಪಕಗಳ ಮೂಲಕ ಒಡಕಲು ಬಿಂಬ ನಾಟಕ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

1. ನಿರಂತರ- ಲೇಖಕರು: ಜಿ.ಎಸ್.ಅಮೂರ್. ಪ್ರಕಾಶನ ಸ್ಟುಡ್ಸ್ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು. ವರ್ಷ: ೨೦೧೦ ಪುಟ-೩೦, ಸಮಗ್ರ ನಾಟಕ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಡ, ಲೇಖಕರು-ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಡ, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ. ವರ್ಷ-೨೦೧೧, ಪುಟ-೨೫೨
2. ಸಮಗ್ರ ನಾಟಕ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಡ, ಲೇಖಕರು-ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಡ, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ. ವರ್ಷ-೨೦೧೧, ಪುಟ-೨೫೨
3. ಸಮಗ್ರ ನಾಟಕ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಡ, ಲೇಖಕರು-ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಡ, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ. ವರ್ಷ-೨೦೧೧, ಪುಟ-೨೫೨-೨೫೩
4. ಗೂಗಲ್ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಹಿತಿ.